

GEMEENTE BOEKEL van 2009 naar 2025

Gastvrij en actief in de toekomst

GEMEENTE BOEKEL

© Strategische visie van de Gemeente Boekel

Inhoud

Boekel, gastvrij en actief

Hoofdstuk 1 Het belang van een toekomstvisie

- 1.1 Waarom een toekomstvisie
- 1.2 De functies van de toekomstvisie
- 1.3 De structuur van de toekomstvisie

Hoofdstuk 2 De identiteitsdragers van de gemeente Boekel

- 2.1 Een algemene typering van de gemeente Boekel
- 2.2 Kernkwaliteiten van de gemeente Boekel
- 2.3 Kansen voor de gemeente Boekel
- 2.4 Conclusie

Hoofdstuk 3 Strategische visie: Boekel in 2025

- 3.1 Inleiding
- 3.2 Wonen
- 3.3 Werken
- 3.4 Leven

Hoofdstuk 4 Boekel op weg naar 2025

- 4.1 Inleiding
- 4.2 Wonen
- 4.3 Werken
- 4.4 Leven

Hoofdstuk 5 De organisatie

Hoofdstuk 6 Samenvatting

1.1 Waarom een toekomstvisie

Spoorboekje

De gemeente Boekel wil een actieve en gastvrije samenleving zijn, die gekenmerkt wordt door sociale cohesie en leefbaarheid. De gemeente wil bovendien een betrouwbare partner zijn in de regio. Dit wil ze bereiken door te kiezen voor een regievoerende en faciliterende rol van de overheid, die de verantwoordelijkheid waar mogelijk en redelijk terug legt bij haar burgers. Bovendien ziet de gemeente Boekel vergaande deregulering als een strategische opgave. Deze missie vertaalt zich in de strategische visie.

Boekel is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen, werken en te recreëren. En dat willen we zo houden. Niet alleen voor de korte termijn, maar ook voor een langere periode van 15 jaar en verder. Dat gaat echter niet vanzelf, daar zal nu al op voorgesorteerd moeten worden. Het is daarom van belang om helder voor ogen te hebben hoe wij de toekomst van Boekel zien: de toekomstvisie. En hoe wij denken dat die visie gerealiseerd zou moeten worden.

Deze toekomstvisie fungeert als een leidraad bij toekomstige beslissingen en is een richtsnoer bij projecten. De visie geeft een breed beeld van de gemeente in 2025. Een visie is overkoepelend en daarom geen opsomming van beleidsthema's en projecten. De visie is grotendeels gebaseerd op wat er al is en wat op middenlange termijn in gang gezet wordt, maar kijkt ook vanuit een andere optiek naar de toekomst van Boekel. Meer vanuit de vraag, hoe Boekel er in 2025 uit zal zien.

De visie is richtinggevend in positieve zin: wat willen we actief op gang brengen, waar willen we zelf beleid ontwikkelen en sturen. Richtinggevend ook in de afwegende zin: voorkomen dat allerlei losse plannen, ideeën en oplossingen niet de gewenste gevolgen hebben, omdat een toetsings- en afwegingskader, en dus samenhang, ontbreekt. Deze visie kan dan ook gezien worden als het spoorboekje voor de toekomst. Richtinggevend bij het ontwikkelen en actualiseren van de diverse deelvisies, waarbij een integrale aanpak van wonen, werken, zorg en welzijn het uitgangspunt moet zijn.

Bestuurskracht

Een bijkomende reden om te komen tot een strategische visie vloeit voort uit de discussie in bestuurlijk Nederland rondom het begrip bestuurskracht. De bestuurskracht van een gemeente vloeit voort uit de verschillende rollen van de gemeente. De gemeente is in de eerste plaats bestuurder. De gemeente bestuurt de gemeenschap en ontwikkelt daartoe plannen. In de tweede plaats is de gemeente dienstverlener, op het gebied van wonen-, zorg- en welzijnsvoorzieningen. In de derde plaats is de gemeente handhaver. Op de naleving van wet- en regelgeving moet worden toegezien en daar heeft de gemeente een belangrijke rol in. In de vierde plaats is de gemeente participant. De gemeente werkt samen met andere partners zoals andere gemeenten, de provincie, maar ook bedrijven en maatschappelijke instellingen. En in de laatste plaats is de gemeente ook gewoon een organisatie, waarvan verwacht wordt dat die functioneert als een gezond bedrijf. Bestuurskracht vertaalt zich dan ook in de verschillende niveaus van besturen (strategisch, tactisch en operationeel niveau) die organisaties kennen. In zowel het operationele als tactische niveau is voorzien door middel van de begroting en het programma-akkoord. Op strategisch niveau voor de langere termijn had de gemeente Boekel nog geen samenhangende visie geformuleerd.

1.2 De functies van de toekomstvisie

Toetsings- en afwegingsfunctie

De toekomstvisie geeft aan wat strategisch van belang is en vormt het kader voor beleid en uitvoering.

Bindende functie

De toekomstvisie geeft richting aan ons handelen (maken van bestemmingsplannen, milieubeleidsplannen, welzijnsplannen enz.). De toekomstvisie is daarmee een gezamenlijke missie.

De visie bindt de diverse organisatieonderdelen. Zonder visie kan een organisatie in fragmenten uiteen vallen. Zonder visie is elke vraag, elk dagelijks probleem, elke situatie een confrontatie met het feit dat er niets gemeenschappelijks wordt ervaren. De visie bepaalt het handelen van de mensen die samen die organisatie vormen. De visie is de ziel van de organisatie.

Politieke functie

In het duale stelsel bestuurt de raad op hoofdlijnen. Het gaat dan vooral om het vooraf formuleren van de kaders en het achteraf controleren. De bestuursbevoegdheden worden overgedragen van de raad naar het college van burgemeester en wethouders. Een strategische toekomstvisie is bij uitstek een kader voor de raad om richting te geven en om het college van burgemeester en wethouders achteraf ter verantwoording te roepen. De toekomstvisie is dus een belangrijk instrument voor de raad om de kaderstellende, controlerende en vertegenwoordigende functie waar te maken.

Communicatiefunctie

Het is van belang dat de streefbeelden en doelstellingen van de toekomstvisie breed gedragen worden. De toekomstvisie is een signaal naar de inwoners en de vele externe instanties die mede onze toekomst bepalen. De visie maakt duidelijk waar de gemeente Boekel staat en naar toe wil. Duidelijk is wat van de gemeente verwacht mag worden en wat niet. De toekomstvisie is een belangrijke communicatiedrager voor overleg in de (tactische) beleidsvormende fase en bij de dialoog bij het opzetten en uitvoeren van projecten en de totstandkoming van producten.

1.3 De structuur van de toekomstvisie

Voordat omschreven kan worden waar je naar toe wilt, is het van belang te weten waar je staat. Hieraan is hoofdstuk 2 gewijd. Dit hoofdstuk omschrijft de identiteiten van Boekel en daaraan gekoppeld een analyse van de punten die nog moeten worden ontwikkeld. Een gezamenlijk vertrekpunt, waaruit de eindbestemming kan worden bepaald.

In hoofdstuk 3 wordt de eindbestemming omschreven. Wat wil Boekel in 2025 bereikt hebben? Het gaat in dit hoofdstuk om een nogal abstracte omschrijving van de gewenste toekomst van Boekel. Deze gewenste toekomst is bepalend voor de te maken beleidskeuzes. Iedere beleidskeuze moet bijdragen aan het bereiken van de gekozen eindbestemming, althans mag daaraan geen afbreuk doen.

In hoofdstuk 4 wordt de route bepaald om de eindbestemming op een zo goed mogelijke wijze te bereiken. In dit hoofdstuk worden streefbeelden geformuleerd per aandachtsgebied. Het gaat om de aandachtsgebieden wonen, werken en leven.

De keuze om streefbeelden per aandachtsgebied te beschrijven kan de indruk wekken van verkokering in plaats van integraliteit. Voor deze indeling is slechts gekozen om de leesbaarheid van de visie te vergroten, maar zegt niets over de beleidsstructuur. Van een verkokerde beleidsstructuur is geen sprake.

Het realiseren van de toekomstvisie vergt een bepaalde organisatie. In hoofdstuk 5 wordt daarom op de organisatie(structuur) ingegaan.

2.1 Een algemene typering van de gemeente Boekel

Ligging en oppervlakte

De gemeente Boekel is een landelijke gemeente in het noordoosten van Brabant. De gemeente ligt grofweg in het midden van de driehoek Den Bosch, Eindhoven en Nijmegen en is omsloten door de gemeenten Veghel, Uden, Gemert-Bakel en St. Anthonis. Het totale oppervlak van de gemeente omvat 3451 ha. Boekel is een kleine plattelandsgemeente, waarbinnen de kernen Boekel en Venhorst zijn gelegen. Ook Huize Padua is binnen de gemeentegrenzen gelegen, hier is een GGZ instelling gehuisvest. De gemeente wordt gekenmerkt door het uitgestrekte buitengebied en de grote agrarische sector.

Missie en visie

De gemeente Boekel wil een actieve en gastvrije samenleving zijn, die gekenmerkt wordt door sociale cohesie en leefbaarheid.

Dit willen we bereiken door te kiezen voor een regievoerende en faciliterende rol van de overheid, die de verantwoordelijkheid terug legt bij haar burgers.

Bovendien ziet de gemeente Boekel vergaande deregulering als een strategische opgave.

De gemeente Boekel is er voor haar burgers. Ze wil daadwerkelijk iets doen aan de kloof tussen overheid en burgers door te kiezen voor een andere rol van de overheid. Niet alleen meer transparantie en een betere communicatie, maar vooral meer zeggenschap geven aan onze burgers. Geen overheid die vooral controleert en beheerst, maar een die regie voert en faciliteert. De inwoners van Boekel kunnen zelf vorm gaan geven aan hun leefomgeving en toekomst. Deze eigen verantwoordelijkheid leidt tot meer respect, samenwerken en rekening houden met elkaar, de belangrijkste fundamenten voor een betere leefbaarheid.

Bevolkingsopbouw

Per 1 januari 2008 heeft de gemeente 9643 inwoners. De omvang van de bevolking in de gemeente Boekel is in de periode 1994 t/m 2007 toegenomen met in totaal 696 inwoners. In de periode 1994-2005 werd deze toename veroorzaakt door een geboorteoverschot. In deze periode vertrokken er meer inwoners dan er zich vestigden. In de jaren 2006 en 2007 is er voor het eerst sprake van zowel een geboorteoverschot alsmede een vestigingsoverschot.

Het vestigingsoverschot kan gedeeltelijk worden verklaard door de toename van het aantal nieuwbouwwoningen in de afgelopen jaren. Wanneer deze tendens zich voortzet betekent dit minimaal een stabiliserende bevolking maar wellicht een jaarlijkse toename van het aantal inwoners. Opvallend daarbij is dat het aantal inwoners per woning in deze periode nauwelijks daalde. Boekel staat met de woningbezetting in de top drie van Noord-Brabant.

De bevolkingsopbouw laat net als in de rest van het land een tendens van vergrijzing zien. Daarnaast zien we dat de categorie 19 t/m 35 jarigen een duidelijke afname vertoont. Reden hiervoor is gelegen in het feit, dat veel jongeren voor hun studie Boekel verlaten. Wanneer zij na hun studie willen terugkeren naar Boekel is het aanbod in goedkope koopwoningen jarenlang uitermate beperkt geweest. Geconstateerd kan dan ook worden, dat zij eerst elders een goedkopere koopwoning verwerven en dan later naar Boekel terugkeren.

Het agrarische karakter

De gemeente Boekel is een gemeente met een sterk agrarisch karakter. Met name de van oudsher dicht bij de kom gelegen bedrijven hebben zich daarbij ontwikkeld richting de intensieve veehouderij. Doordat deze bedrijven betrekkelijk weinig grond rondom wisten te bemachtigen lag specialisatie richting melkveehouderij niet voor de hand. Ook in het overige buitengebied zijn overigens op vele plaatsen extensieve en intensieve veehouderijen gelegen. De landbouw heeft in de gemeente altijd de ruimte gehad om zich tot een sterke economische factor te ontwikkelen.

De structuur van de huidige landbouw in het buitengebied van Boekel kenmerkt zich door het gegeven dat de hokdiersector de belangrijkste agrarische activiteit vormt (circa 37% van het totale aantal

agrarische bedrijven). Daarnaast komt in Boekel een aanzienlijk aantal graasdierbedrijven voor (circa 27%). Ook de champignonteelt, boomteelt en de glastuinbouw zijn in Boekel van groot belang. Dit type bedrijven zorgt voor het grootste gedeelte van de primaire werkgelegenheid in deze sector.

Economie

De agrarische sector, met name de veeteelt, was en is een van de belangrijkste economische dragers in Boekel. De economische betekenis van de landbouw is in Nederland weliswaar sterk afgenomen, maar in Boekel blijft deze sector van grote betekenis.

Het aantal bedrijven neemt af, maar daartegenover staat een flinke schaalvergroting van resterende bedrijven. De komende jaren zal deze schaalvergroting doorgaan.

Met de Vlonder in Boekel en Kraaijendonk in Venhorst heeft onze gemeente twee industrieterreinen om te voorzien in de lokale behoefte. De bedrijven die zich daar gevestigd hebben passen naar aard en schaal. De laatste jaren is door het gemeentebestuur méér de nadruk gelegd op werkgelegenheid dan op het ruimte bieden aan zeer kleinschalige bedrijfsontwikkelingen. Wonen bij het bedrijf wordt op nieuwe bedrijventerreinuitbreidingen niet meer toegestaan. Het gemeentebestuur streeft ernaar voldoende bedrijfskavels voor de autonome groei voorradig te hebben. Indien noodzakelijk zal revitalisering overwogen worden.

Wanneer bedrijven vanwege hun groei de aard en/of schaal van Boekel te boven gaan, wordt verplaatsing naar grotere regionale bedrijventerreinen in Uden en Veghel gezien. Dit komt zeer sporadisch voor.

2.2 Kernkwaliteiten van de gemeente Boekel

Als we naar de gemeente Boekel kijken, zijn de volgende kernkwaliteiten te onderscheiden:

- De gemeente is er voor de burger (facilitering en deregulering);
- Er is een gezonde sociale structuur;
- Boekel is een veilige gemeente;
- Het woningaanbod is voldoende, gevarieerd en afgestemd op de behoefte van inwoners;
- Het voorzieningenniveau is op een adequaat niveau;
- Het werkeloosheidspercentage is gemiddeld het laagst van Brabant.

De gemeente is er voor de burger

Eigen kracht, medeverantwoordelijkheid en actief burgerschap zijn kernbegrippen binnen de gemeente Boekel in relatie tot het onderwerp 'Leefbaarheid'. Eigen kracht is wat iedere burger zelf kan doen, zelf kan regelen en zelf kan betalen. Medeverantwoordelijkheid legt de verbinding van de burger naar de samenleving: wat kun je voor elkaar doen in de eigen kring en als actief burger voor verenigingen, buurt en wijk.

De civil society is de samenleving van burgers en maatschappelijke organisaties.

Met de civil society hebben we een samenleving voor ogen die sociale samenhang stimuleert en laat samengaan met actief burgerschap. De behoeften en de mogelijkheden van de inwoners staan centraal.

De gemeente voert de regie, zet zich in voor goed toegankelijke algemene voorzieningen en een passende infrastructuur op het niveau van de wijk en het dorp. De gemeente faciliteert inwoners die zich inzetten voor hun familie en vrienden, de buurt en het dorp en biedt ondersteuning aan inwoners die (tijdelijk of permanent, geheel of gedeeltelijk) niet zelfstandig kunnen zijn.

Boekel hanteert een dereguleringsbeleid: de verantwoordelijkheid wordt zoveel als verantwoord teruggelagd bij de burgers, bedrijven en instellingen. Mede door deregulering, het afschaffen van onnodige regelgeving, verschuift de aandacht naar andere zaken die de gemeente zeer belangrijk vindt: goede zorg en een leefomgeving die past bij de wensen van de inwoners. Het proces van deregulering uit zich in de gemeente Boekel in processen zoals het afschaffen van de Welstand en de baliebouwvergunning.

Een andere wijze om burgers beter te faciliteren is interactieve beleidsvorming. Door burgers te betrekken bij leefbaarheidvraagstukken tracht de gemeente de eigen verantwoordelijkheid van de burgers voor zichzelf en hun leefomgeving te bevorderen en de betrokkenheid van gemeente en burger op elkaar te vergroten. Nevendoelen zijn de kwaliteit van de besluitvorming verbeteren en het draagvlak voor (nieuw) beleid onder de inwoners te vergroten. Platforms zoals het Platform Ouderenbeleid, het Gehandicapten

Platform en de Wmo-Adviesraad (Wet maatschappelijke ondersteuning) zijn belangrijke gesprekspartners. Zij zijn de oren en ogen van de Boekelse samenleving en behartigen de belangen van de bewoners bij leefbaarheidvraagstukken.

Er is een gezonde sociale structuur

Boekel beschikt over een bloeiend verenigingsleven. Binnen de gemeentegrenzen zijn talloze sport-, muziek- en vrijetijdsverenigingen. Deze verenigingen draaien op een zeer groot aantal enthousiaste vrijwilligers. Daarnaast zijn er andere vormen van vrijwillige inzet voor de medemens, zoals de talrijke mantelzorgers en ouderenadviseurs. De gemeente waardeert hun inzet enorm en wil de vrijwilligers van alle leeftijden behouden om het belangrijke vrijwilligerswerk en het verenigingsleven in stand te kunnen houden.

Een nieuw fenomeen in het verenigingsleven en vrijwilligerswerk in Boekel zijn de koepelorganisaties en de adviesfunctie. Een koepelorganisatie bestaat uit verenigingen die de handen ineenslaan om de vrijwilligersbelangen op een hoger plan te trekken. Denk hierbij aan een samenwerkingsverband tussen alle natuurverenigingen in Boekel die door samenwerking het natuurgebied en educatiecentrum De Perekker hebben ontwikkeld. De adviesfunctie wordt ingevuld door vrijwilligers die de gemeente adviseren over leefbaarheidvraagstukken. Dit is een manier van de gemeente om interactief beleid mogelijk te maken en de betrokkenheid van burgers op elkaar en naar de gemeente te vergroten.

Het verenigingsleven wordt ondersteund met subsidies en het aanbod van het Servicepunt Vrijwilligerswerk. Ook is er een collectieve verzekering voor vrijwilligers.

Met de Wmo heeft de ontwikkeling van het vrijwilligers- en mantelzorgbeleid een wettelijke status gekregen. Er is een regionale mantelzorgwinkel in Uden voor alle vragen. Aandacht is er voor netwerkontwikkeling, bewustmaking, belangenbehartiging, deskundigheids-bevordering en emotionele en fysieke ondersteuning. Waar de afstand te groot is komt de welzijnsmakelaar langs bij de mantelzorger.

Boekel is een veilige gemeente

De gemeente Boekel is een relatief veilige gemeente: veel problemen die kunnen spelen komen niet of verhoudingsgewijs erg weinig voor. Boekel is in 2006 nog uitgeroepen tot de veiligste gemeente van Nederland. Dit is mede te danken aan het buurtpreventiesysteem in Boekel. Uitgangspunt hierbij is dat je 'elkaar in de gaten houdt zonder iemand daarbij tot last te zijn'. Door buurtpreventie is de sociale controle groot: inbraak, vernieling en andere ongewenste situaties in de buurt worden in overleg met politie en gemeente aangepakt. Ook op het gebied van verkeersveiligheid scoort onze gemeente goed.

Naast buurtpreventie investeert de gemeente Boekel in het regionale Veiligheidshuis, het programma Huiselijk Geweld en het Project Bemoeizorg waarbij zorgwekkende zorgmijders (veelal gepaard gaande met overlast voor buurt en wijk) actief naar zorg worden toegeleid.

Het woningaanbod is voldoende, gevarieerd en afgestemd op de behoefte van inwoners

Vanuit de visie dat er voldoende woningen moeten zijn, die aansluiten bij de behoeftes van de Boekelse burger, is de afgelopen jaren hard gewerkt aan de realisatie van woningen en woningbouwplannen. Het resultaat mag er zijn: in Boekel is het goed wonen.

Het percentage eigen woningbezit is hoog in Boekel, namelijk bijna 85%. Uitgifte van bouwgrond aan particulieren resulteerde in het gegeven dat er vrijwel uitsluitend vrijstaande en halfvrijstaande woningen werden gebouwd.

Sinds een aantal jaren wordt meer variatie in de woningvoorraad gestimuleerd door de bouw van appartementen, seniorenwoningen en starterwoningen beleidsmatig te ondersteunen.

De plaatselijke corporatie, die in de gemeente Boekel alle sociale huurwoningen bezit, zorgt voor de bouw van nieuwe huurwoningen voor de diverse doelgroepen.

Het voorzieningenniveau is op een adequaat niveau

Voor een kleine gemeente als Boekel is het zeer belangrijk om een adequaat voorzieningenniveau in stand te houden. Voorzieningen staan in directe relatie met de leefbaarheid van het dorp. De

afgelopen jaren is er flink geïnvesteerd om het voorzieningenniveau in de kernen Boekel en Venhorst op peil te houden.

Naast basisvoorzieningen geven ook het ondernemerschap en de gemeenschapszin invulling aan de leefbaarheid middels de aanwezigheid van commercie en het verenigingsleven.

2.3 Kansen voor de gemeente Boekel

In de vorige paragraaf zijn de belangrijkste kernkwaliteiten van de gemeente Boekel opgesomd en kan worden geconcludeerd dat Boekel het op veel fronten goed doet. Binnen die verschillende beleidsterreinen, maar vooral daarbuiten, zijn ook nog zaken die verbetering behoeven. Deze worden als een kans gezien om de leefbaarheid van Boekel nog verder uit te bouwen en te behouden.

Als we naar de Gemeente Boekel kijken, zijn de volgende kansen te onderscheiden:

- Verkeer en ontsluiting;
- Opwaardering van het voorzieningenniveau;
- Verbetering van het leefmilieu;
- Centralisatie en bundeling van voorzieningen

Verkeer en ontsluiting

De kern Boekel wordt ontsloten door de N605 (Uden-Gemert) en de kern Venhorst door de N277 (Midden-Peelweg). De N605 doorsnijdt de bebouwde kom van de kern Boekel. Uit een recent uitgevoerde verkeersstudie blijkt dat als gevolg van de alsmaar stijgende verkeersintensiteiten de leefbaarheid in de kern Boekel onder druk komt te staan. In samenwerking met de provincie Noord-Brabant wordt daarom gewerkt aan de realisatie van een westelijke randweg.

De kernen Boekel en Huize Padua zijn via regulier openbaar vervoer ontsloten. De kern Venhorst is ontsloten via een buurtbus. Daarnaast neemt de gemeente Boekel samen met een aantal andere regiogemeenten deel aan een gemeenschappelijk collectief vraagafhankelijk vervoerssysteem, de Taxihopper.

Opwaardering van het voorzieningenniveau

Ondanks de voorzieningen die de afgelopen periode zijn gerealiseerd, blijft het voorzieningenniveau in de gemeente Boekel een punt van aandacht. Al jaren verdwijnen steeds meer diensten en voorzieningen uit de dorpen naar de grote kernen en de stad. Deze trend voltrekt zich ook in de gemeente Boekel. Tegelijkertijd hebben steeds meer mensen, met name mensen met een beperking, jonge gezinnen en jongeren, behoefte aan voorzieningen dicht bij huis. De toenemende vergrijzing zal deze behoefte alleen maar versterken. Dit is aanleiding om het voorzieningenniveau van de gemeente Boekel, ondanks de investeringen van de afgelopen jaren, ter discussie te stellen.

In de discussie staat de rol van Nia Domo als nieuw multifunctioneel gemeenschapshuis centraal.

In Venhorst is een "Dorpenplan" ontwikkeld om het voorzieningenniveau op peil te houden. Dat heeft geleid tot een multifunctioneel gemeenschapshuis in de vorm van De Horst. Daarin zijn alle verenigingen, binnensport, jeugdactiviteiten, educatie door cursussen, een bibliotheekpunt en buitenschoolse opvang gehuisvest.

Verder gaat extra aandacht uit naar kwetsbare groepen, zoals de doelgroep ouderen en gehandicapten. Voor deze doelgroep dienen naast aangepaste woonvoorzieningen met name op hen aangepaste welzijnsactiviteiten aanwezig te zijn.

Verbetering van het leefmilieu

De agrarische sector is in Boekel ruim vertegenwoordigd. Dat heeft echter ook een aantal nadelen. Met name ervaart een aantal inwoners geurhinder van intensieve veehouderijbedrijven en tevens vormt de aanwezigheid van intensieve veehouderijbedrijven in de nabijheid van de bebouwde kom een belemmering voor de uitbreiding van woningbouw. De gemeente wil daarom actief verplaatsing van deze bedrijven faciliteren.

Centralisatie en clustering van voorzieningen

Wil Boekel ook in de toekomst gastvrij en actief blijven dan zal het voorzieningenniveau op peil moeten worden gehouden. Centralisatie en clustering van maatschappelijke voorzieningen zijn noodzakelijk voor een kleine gemeente als Boekel om deze te behouden voor de toekomst. Clustering

van organisaties werkzaam in het maatschappelijke veld zal leiden tot synergie door samenwerking en overleg.

2.4 Conclusie

De uitdaging is er vooral in gelegen Boekel ook op de langere termijn interessant te laten blijven voor haar inwoners. Om dit te bereiken, zijn drie aandachtsgebieden geformuleerd, die van cruciaal belang zijn voor het realiseren van deze strategische doelstelling:

- Wonen
- Werken
- Leven

Het realiseren van deze toekomstvisie kan het gemeentebestuur niet alleen. Het is van belang daarin ook samen te werken met (groepen van) burgers, ondernemers en instellingen. De externe oriëntatie van bestuur en organisatie zal worden versterkt.

Deze sterkere focus op externe oriëntatie vertaalt zich ook in een nieuwe oriëntatie op samenwerking binnen regionaal verband. Wil Boekel het goed blijven doen, is samenwerking een randvoorwaarde. Hoewel de focus zich in eerste instantie richt op samenwerking met de ons omringende gemeenten, sluit het bestuur zijn ogen niet voor kansen voor samenwerking met andere gemeenten.

3.1 Inleiding

Het streven is een leefbaar, veilig, gezond en groen Boekel op de kaart te zetten, waar het echt prettig wonen is en voldoende gebouwd wordt voor jong en oud.

Deze missie wordt in dit hoofdstuk geconcretiseerd in een aantal streefbeelden. De streefbeelden geven een omschrijving van hoe Boekel er in 2025 wenselijk uitziet.

Sommige streefbeelden komen overeen met de huidige ambities en bestaand beleid. In dat geval voldoen de huidige voorzieningen en is het streven deze in stand te houden voor de toekomst.

3.2 Wonen

Om de leefbaarheid van de totale gemeenschap op peil te houden worden de mensen aan Boekel gebonden door woonruimte aan te bieden. Hierdoor houden wij de jeugd in Boekel en kunnen we de vergrijzing het hoofd bieden. Verder biedt het bouwprogramma ook –door een gebrek aan woonruimte gedwongen vertrekkers van de laatste tien jaar- weer een kans in Boekel te gaan wonen. Bouwen zien wij als speerpunt voor het behoud van leefbaarheid.

Woningaantallen

De afgelopen decennia is gestuurd op een beperkte bouwproductie van kleinere kernen. De gevolgen kennen we, veel vertrekkende jeugd, lange wachttijden voor kavels en hoge prijzen voor woningen. In 2025 kennen wij een ander scenario. Er wordt gebouwd boven de eigen behoefte zodat vertrokken inwoners terug kunnen keren en de prijzen worden gedrukt. Er wordt ook geproduceerd om invulling te kunnen geven aan een landelijke tendens van het teruglopen van de woningbezetting.

Woningtypes

De nadruk op de langere termijn van ons bouwprogramma ligt bij woningen voor de jeugd (starters) en voor de ouderen. Daarbij kijken we met name naar betaalbaarheid voor de jeugdigen en naar langdurig zelfstandig wonen voor ouderen.

Woonomgeving

Boekel moet zich profileren om voldoende aantrekkingskracht te hebben. Met in de directe nabijheid kernen met een beter voorzieningenniveau moeten we ervoor zorgen dat wonen in Boekel meerwaarde biedt. Dat doen we door ervoor te zorgen dat onze nieuwbouwplannen ruim van opzet zijn met een groene invulling waar het tot in lengte van jaren prettig wonen is. De duidelijke structuur en de variatie van de verschillende buurten en wijken dient behouden en waar mogelijk versterkt te worden. Waardevolle open plekken dienen vrij te blijven van bebouwing. De lintbebouwing en de buurtschappen in het buitengebied of grenzend aan de bebouwde kom worden als de 'parels van Boekel' beschouwd en dienen beschermd te worden.

Landschap

Boekel heeft een karakteristiek landschap. Van west naar oost zijn vier landschappelijke zones te onderscheiden die ieder een duidelijke eigen identiteit hebben. Deze karakteristieke zonering van landschapstypologieën wenst de gemeente te behouden en daar waar mogelijk te versterken. Dit geldt ook voor de kenmerkende waterlopen. Versterking en behoud: zowel landschappelijk, ecologisch en recreatief.

De strategie voor de gebieden die zijn aangeduid als 'boslandschap' is gericht op bescherming van bestaande gebieden en het vergroten van de ecologische kwaliteit van de bossen. Intensieve vormen van gebruik en bebouwing, zoals woningbouw, bedrijventerreinontwikkeling en intensieve landbouwvormen, zijn in de bosgebieden uitgesloten.

3.3 Werken

Economie

Door de ontwikkelingen in de agrarische sector is ook in Boekel een terugloop in het aantal agrarische bedrijven waar te nemen. Daarnaast treedt schaalvergroting ook hier op. In het kader van de Reconstructie zijn door de gemeente LOG gebieden ontwikkeld, waar vestiging van intensieve bedrijvigheid en schaalvergroting worden gefaciliteerd. De afnemende rol van de landbouw wordt

ingevuld door andere, nieuwe economische dragers zoals recreatie en toerisme, dienstverlening en kenniseconomie.

Binnen de gemeente Boekel is ruimte voor bedrijventerrein gereserveerd aan de noordwestzijde van Boekel (De Vlonder) en aan de oostzijde van Venhorst (Kraaijendonk). Mogelijkheden worden geboden voor de vestiging, continuering en ontwikkeling van (nieuwe) plaatselijke bedrijven. Woonbebouwing wordt van nieuwe bedrijventerreinen geweerd.

Boekel is een kleine gemeente, zowel qua inwoners als omvang. Om de noodzakelijke voorzieningen in Boekel op een adequaat niveau te houden, zijn een aantal van die voorzieningen geconcentreerd. Het centrum van Boekel neemt daarbij een voorname plaats in en herbergt zowel de detailhandel en horeca, als de meer maatschappelijke voorzieningen zoals de bibliotheek, huisartsen, het consultatiebureau, peuterspeelzaal en sport. Integraal centrummanagement is daarom van groot belang.

De vergrijzing en daardoor stijgende vraag naar zorg- en welzijnsdiensten en –voorzieningen heeft ook economische gevolgen. Samen met de zorginstellingen, het onderwijs en andere betrokkenen zoekt de gemeente naar kansen voor behoud van zorgvoorzieningen in de gemeente en kansen voor verbeteringen, vernieuwing en economische mogelijkheden. Hierbij zijn clustering en centralisatie van dienstverlening, voorzieningen, onderwijs, verenigingsleven en sport belangrijk. Door de ketenbenadering wordt overlap van dienstverlening voorkomen.

Toerisme & Recreatie

Het bezoek door recreanten en toeristen aan Boekel wordt gestimuleerd. De bezoekersaantallen dienen wel in balans te blijven met de schaalgrootte van Boekel. Door een gevarieerd aanbod is Boekel aantrekkelijk voor recreanten en toeristen en worden verscheidene doelgroepen aangetrokken. Kwaliteit staat centraal. Hierbij spelen onder andere de landschappelijke inpassing, toegankelijkheid, de kwaliteit en toegevoegde waarde van het product een rol.

In navolging van het fietsroutenetwerk is een regionaal wandelknooppuntensysteem gerealiseerd. Daarnaast worden de mogelijkheden en meerwaarde van erfgoed en cultuurhistorie benut. Uitbreiding van de overnachtingsmogelijkheden heeft plaatsgevonden door de ontwikkeling van minicampings, bed&breakfast en groepsaccommodaties. Hierbij is (zoveel mogelijk) gebruik gemaakt van bestaande bebouwing.

Op het gebied van marketing is er regionale samenwerking. Toeristen kiezen doorgaans niet voor een specifieke gemeente, maar voor een regio. Een taak hierin is weggelegd voor de VVV.

Wegen en andere infrastructuur

Voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat is ook mobiliteit van belang. Een goede bereikbaarheid binnen de gemeentegrenzen, maar vooral ook met andere gemeenten/regio's. Voor wat betreft infrastructuur is op provinciaal niveau hiervoor een zogenaamd regionaal verbindend wegennet opgesteld, waarin voor de gemeente Boekel de N605 en de N277 als gebiedsontsluitende wegen van groot belang zijn. Beide wegen zijn provinciale wegen. De gemeente Boekel werkt samen met de provincie continu aan de verbetering van de verkeersafwikkeling van de N605. Daarnaast is een randweg om Boekel gerealiseerd.

Een ander aspect van mobiliteit is om te werken aan een zo groot mogelijke verkeersveiligheid in en tussen de kernen van de gemeente. De gemeente draagt daarom zorg voor voldoende en veilige wegen en met name voor gescheiden fietspaden.

Openbaar vervoer

De gemeente bevordert hoogwaardig openbaar vervoer, met in ieder geval een goede verbinding met de NS stations in Helmond en Eindhoven en de universiteiten in Eindhoven en Nijmegen. Halteplaatsen in het openbaar vervoer zijn in de buurt van centrumvoorzieningen gesitueerd. Ook is er voldoende aandacht voor alternatieve vormen van openbaar vervoer zoals collectief vraagafhankelijk vervoer. Daarnaast is het openbaar vervoer goed toegankelijk voor gehandicapten.

Parkeren

Om het centrum aantrekkelijk te houden voor winkelend publiek is er voldoende parkeergelegenheid. Deze parkeergelegenheid is bovendien onbetaald en op loopafstand van het winkelaanbod. Bij ontwikkelingen in het centrum draagt de gemeente zorg dat ook de bijbehorende parkeergelegenheid wordt gerealiseerd.

3.4 Leven

Sociale structuur

Het voorzieningenniveau is van grote invloed op de leefbaarheid van een gemeenschap en moet daarom op peil worden gehouden. De gemeente kan dit niet alleen en vervult daarom een regievoerende en faciliterende rol. De gemeenschapszin en medeverantwoordelijkheid van de Boekelse inwoner moeten dan de rest doen. Actief participeren van burgers wordt dan ook gestimuleerd en het streven is dat inwoners zolang mogelijk zelfstandig in de samenleving functioneren en participeren.

Implementatie van het uitgangspunt 'niet leunen, maar steunen' betekent een groter beroep op de eigen (ook financiële) verantwoordelijkheid van inwoners. De gemeente vormt een vangnet voor burgers die niet op eigen kracht kunnen meedoen. Niet alleen de gemeente, maar ook andere maatschappelijke instellingen stemmen hun aanbod af op de behoefte van de Boekelse burgers en het verenigingsleven. Activiteiten worden zo dicht mogelijk bij de burgers aangeboden.

Vrijwilligers vervullen in Boekel een belangrijke rol. Niet alleen het kader van de mantelzorg, maar vooral ook in het verenigingsleven. De gemeente faciliteert en ondersteunt de vrijwilligers zo optimaal mogelijk.

Zorg

De zorg in Boekel wordt getypeerd door de ketenbenadering. Deze bestaat uit twee onderdelen. Preventie, signalering en melding: op basis van tijdige signalering kan vroegtijdig hulp worden ingezet, zodat een verergering van problemen wordt voorkomen. Extra aandacht is nodig voor personen die geen gebruik mogen of willen maken van het bestaande zorg- en hulpverleningsaanbod. Deze 'zorgmijders' worden via een proactieve werkwijze opgespoord en toegeleid naar zorg. Het project Bemoeizorg vervult hierin een belangrijke rol, maar ook intermediairen zoals huisartsen, scholen met schoolmaatschappelijk werk, politie, jongerenwerker en maatschappelijk werk hebben een belangrijke signalerings- en toeleidingsfunctie.

Dan komen hulp, opvang en zorg: dit ketenonderdeel vormt de kern van de hulpverlening aan bijzondere groepen. Belangrijke elementen van deze zorg zijn: integraliteit, betrokkenheid bij en van de cliënt en een gecoördineerde hulpverlening. Er is in het zorgaanbod voldoende ruimte om het tempo en de volgorde aan te passen mocht de situatie dat vereisen. Verschillende leefgebieden worden, wanneer nodig, betrokken bij het hulpverleningstraject (psychische, lichamelijke gezondheid, verslaving, financiën, wonen/huishouden, werk/scholing/dagbesteding, sociaal netwerk/vrije tijd, maatschappelijke aanpassing).

Vrijwilligerswerk

Boekel wordt gekenmerkt door een sterke sociale cohesie. In Boekel en Venhorst zijn vele vrijwilligers actief op allerlei terreinen. De gemeente onderkent het belang van vrijwilligerswerk en ondersteunt vrijwilligers waar nodig en mogelijk.

Opvoeding en scholing

De gemeente wil dat de actoren in het onderwijsveld nauw met elkaar samenwerken om de kansen voor de Boekelse jeugd te optimaliseren. De gemeente, ouders, scholen en instellingen zorgen er gezamenlijk voor dat er een doorgaande lijn zit in de opvoedingsondersteuning. Hulp en advies voor opvoeders is laagdrempelig georganiseerd. Kinderopvang, peuterspeelzalen, basisscholen en buitenschoolse opvang dienen een gezamenlijk doel van goede opvang, voor en na school, voorschoolse educatie en passend onderwijs. De (basis)scholen zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. In Boekel gaat het daarbij vooral om achterstand in taalbeheersing. Het Regionaal Bureau Leerplicht draagt zorg voor een eenduidige aanpak ter voorkoming van uitval. Bij het ontwikkelen van plannen rondom de jeugd van Boekel, wordt ook de concrete inbreng vanuit die jeugd gestimuleerd.

Gebouwen en voorzieningen

In het kader van de leefbaarheid binnen de Gemeente Boekel is het belangrijk dat sociale, maatschappelijke en culturele voorzieningen ook in 2025 nog volop aanwezig zijn. Om de leefbaarheid te vergroten en de betaalbaarheid te waarborgen is het beleid erop gericht om deze voorzieningen te clusteren en eventueel te centraliseren. Hierdoor ontstaat synergie door samenwerking en afstemming tussen de aanbieders van de voorzieningen. Zo zijn maatschappelijke voorzieningen, de verenigingen, culturele en educatieve voorzieningen en het Wmo loket geconcentreerd in multifunctioneel centrum Nia Domo. Alle binnensport activiteiten vinden plaats in de Burcht en de Horst, er is een groot sportpark aan de rand van de kernen voor de buitensporten. En voor alles omtrent opvang, spelen en leren van de jeugd is er het Educatief Kind Park, waarbij de sportmogelijkheden in de directe omgeving in de Burcht aanwezig zijn. Door sturing van het gebouwenbeheer en invulling van het accommodatiebeleid van de gemeente wordt de clustering van voorzieningen ingevuld.

Veiligheid

De gemeente pakt het veiligheidsbeleid integraal en interactief aan. Samen met de andere partners in de integrale veiligheidsketen (zoals brandweer, politie en woningbouwvereniging), maar vooral ook met de bewoners van de gemeente wordt er gewerkt aan een veilige leefomgeving. Dit gebeurt met name door overleg met verschillende betrokken buurtbewoners in het buurtpreventieoverleg. In dit overleg komen onderwerpen op het gebied van veiligheid aan de orde en krijgen politie en gemeente waardevolle signalen uit de samenleving.

4.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is de strategische visie aan de orde geweest. In dit hoofdstuk komt naar voren hoe de Gemeente Boekel de einddoelen denkt te bereiken. Welke processen zijn daarvoor nodig en op welke ontwikkelingen wordt aangestuurd.

Vanuit een integrale benadering is er voor gekozen om de speerpunten te benaderen vanuit de drie aandachtsgebieden.

Sommige speerpunten komen overeen met de huidige ambities en bestaand beleid. In dat geval voldoen de huidige voorzieningen en is het streven deze in stand te houden voor de toekomst.

4.2 Wonen

Woningaantallen

De gemeente Boekel wil op de eerste plaats haar eigen bevolkingsaanwas opvangen binnen de eigen gemeente en daarvoor de benodigde ruimte voor woningbouw creëren. Daarnaast is onmiskenbaar duidelijk dat een bepaalde schaal noodzakelijk is om de aanwezige voorzieningen in stand te houden. Voor de komende jaren wordt daarom een groei naar 10.000 inwoners als noodzakelijk gezien. Een te sterke groei zal afbreuk kunnen doen aan het karakter van deze gemeente.

Landelijk wordt een daling in de gemiddelde woningbezetting voorzien naar een bezetting van 2,01 in 2025. Leggen we deze norm op de Boekelse situatie dan moeten er, om de huidige bevolking te kunnen huisvesten, tot 1400 woningen worden bijgebouwd. Voor de provincie Noord-Brabant is een minder sterke daling in de woningbezetting voorzien naar een bezetting van 2,2, wat een uitbreiding met circa 1000 woningen betekent. Onze gemeente is een typische plattelandsgemeente gekenmerkt door een hoog aantal gezinnen met kinderen. Daarom zal de woningbezetting boven het Brabantse gemiddelde blijven. Brengen we deze nuance aan in de situatie van Boekel dan moeten er tussen de 700 en 1400 woningen worden bijgebouwd.

In de periode 2015-2025 zijn locaties gevonden voor de bouw van 1000 woningen. Uitgangspunt is inbreiden voor uitbreiden, waarbij niet het groene karakter van de kernen wordt aangetast. Herstructurerings- en intensiveringsprocessen zijn in beginsel overal binnen het bestaand woongebied mogelijk. Daarnaast worden uitbreidingslocaties aangewezen.

Woningtypes

In het kader van het behoud van leefbaarheid en vitaliteit in de gemeente en op basis van de woningbehoefte geeft de gemeente een drietal doelgroepen in het bijzonder aandacht, namelijk starters, huurders en ouderen (inclusief mensen met een zorgvraag). Daarnaast is er aandacht voor levensloopbestendige woningen.

Duurzaam bouwen wordt meer gestimuleerd. Duurzaam bouwen is een proces dat start bij het ontwerp, waarin al rekening wordt gehouden met beheer en onderhoud. Duurzaam bouwen is milieuen kostenbesparend. Bij de locatiekeuze voor woningbouw, het opstellen van stedenbouwkundige plannen en (her)inrichten van de woonomgeving zal de gemeente thema's als milieu, veiligheid en inbraakpreventie in onderlinge samenhang betrekken en beoordelen.

Duurzaam bouwen betekent ook generatiebestendig bouwen. Een deel van de te bouwen woningen dient dusdanig te worden ingericht, dat deze generatieflexibel zijn. Een integrale aanpak staat voorop waarbij samenwerking plaatsvindt tussen de afdeling Ruimtelijke Ordening en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en, waar nodig, afstemming met de wooncorporatie plaatsvindt. Zo zet de gemeente Boekel in op kleinschalige woonvormen en aanleunwoningen. De gemeente wil hiervoor echter wel de eerste verantwoordelijkheid bij de burgers neerleggen. In verband met de beperking van regels zien wij meer effect in voorlichting dan in verbindend voorschrijven.

Woonomgeving

De gemeente Boekel kent enkele wijken, die vanwege hun leeftijd en de wijze waarop ze zijn gebouwd en ingericht de komende jaren dienen te worden aangepakt. De aanpak van de aanwezige

woningen gebeurt op initiatief van de particuliere eigenaren dan wel de woningcorporatie PeelrandWonen. In Venhorst is vooralsnog geen facelift voorzien.

De gemeente Boekel streeft naar een samenhangende en breed gedragen milieuvisie op de langere termijn. Bedrijven moeten de ruimte krijgen om op verantwoorde wijze uit te breiden, waarbij tegelijkertijd de hinder in de woonomgeving tot een minimum wordt teruggebracht.

Ook moet worden gestreefd naar een duurzaam gebruik van grondstoffen en energie, het zoveel mogelijk voorkomen van afvalstoffen, het hergebruiken van afvalstoffen en het inzetten van biomassa ten behoeve van de productie van duurzame energie.

Sturing op beleid

Om op een goede manier invulling te kunnen geven aan bovengenoemde aspecten voert de gemeente een actief grondbeleid. Door zelf locaties te verwerven hebben we optimaal sturing op de invulling van die nieuwe locaties. Overeenkomstig landelijke tendens willen we de zeggenschap over nieuwbouw zoveel mogelijk leggen bij de burgers, eigen bouwheerschap dus. Daarbij brengen we waar mogelijk zelf kavels op de markt. Waar dit meerwaarde biedt werken we samen met ontwikkelaars. Daarbij maken we gebruik van de sturingsinstrumenten die de WRO en de grondexploitatiewet ons bieden.

Landschap

Het is gewenst de 'groene structuur' van Boekel te versterken. Dit kan enerzijds door de bestaande bosgebieden te versterken en uit te breiden en anderzijds door de bosgebieden met elkaar te verbinden. Gelijktijdig met het versterken van het bosgebied kan de recreatieve functie hier versterkt worden.

Er zijn kansen om de waterlopen beter zichtbaar en beleefbaar te maken, met name in het stedelijk gebied. Het benadrukken van de waterlopen kan binnen het stedelijk gebied op verschillende manieren, bijvoorbeeld het oriënteren van bebouwing op de waterloop, het inpassen van de waterloop in kwalitatief waardevol openbaar gebied, het accentueren middels beplanting etc.

4.3 Werken

Economie

In Boekel is het werkloosheidscijfer gemiddeld het laagst van Nederland. De gemeente blijft er naar streven dit minimaal te handhaven en acht het desondanks wenselijk het aantal gerechtigden nog verder te doen dalen en de afstand tot de arbeidsmarkt voor alle groepen te verkleinen.

Het gemeentelijk beleid is gericht op het voorzien in plaatselijke werkgelegenheid. In verband met de terugloop van de werkgelegenheid in de agrarische sector wordt prioriteit toegekend aan het creëren van nieuwe werkgelegenheid in diverse andere bedrijfstakken.

De gemeente wil ook in de toekomst voldoende ruimte voor vestiging en uitbreiding van de plaatselijke bedrijven. Beperkte aanwas met bedrijven uit de regio moet tot de mogelijkheden blijven behoren. Oudere gedeelten van de bedrijventerreinen Vlonder en Venhorst zullen worden gerevitaliseerd. Bedrijfsmatige activiteiten op erven in het buitengebied, zonder uitdrukkelijke bedrijfsbestemming, moeten worden voorkomen en tegengegaan. De strategie is gericht op beheer en waar mogelijk intensivering. In het kader van het streven naar zuinig ruimtegebruik moeten kansen op efficiënt ruimtegebruik benut worden. Tevens dient ruimte geboden te worden aan bedrijven die van buiten het bedrijventerrein zich willen hervestigen.

De zorg als economische drager binnen de gemeente blijft een zeer gewaardeerde factor.

De gemeente zal blijven streven naar het minimaal op peil blijven en wanneer nodig opwaarderen van de werkgelegenheid in de zorg. Het ontwikkelen van beleid zal dan ook gericht zijn op het scheppen van toekomstige vormen van dan wel uitbreiding van de bestaande zorgcentra en/of woonzorg zones.

De middenstand is een belangrijke drager van de leefbaarheid, het voorzieningenniveau en de werkgelegenheid. Het beleid van de Gemeente Boekel zal gericht zijn op het behoud van deze middenstand, onder andere door centrummanagement, revitalisering van het centrum en het creëren van voldoende parkeergelegenheid.

Toerisme & Recreatie

Als Gemeente Boekel willen we actief meewerken aan een verdere invulling van deze potentievolle sector. De Gemeente Boekel wil aandacht besteden aan de kwaliteit en kwantiteit van verblijfsvoorzieningen, routenetwerken en specifieke publiekstrekkingen om zo de gemeente op de toeristische kaart te zetten.

De sector kan in geval van een positieve omgeving een beduidende bijdrage leveren aan andere economische sectoren. Denk bijvoorbeeld aan aanvulling op of een alternatief voor noodlijdende agrarische bedrijvigheid. Veel landbouwbedrijven hebben of krijgen het zwaar in hun overlevingsstrijd en beraden zich eventueel op mogelijke alternatieven in hun bedrijfsvoering. Een overstap in de richting naar een toeristisch-recreatieve bedrijfsvoering behoort tot de mogelijkheden. De Gemeente Boekel wil in dit proces een stimulerende en faciliterende rol spelen.

Gezien de ambitie en huidige investeringsmogelijkheden van Boekel is aansluiting zoeken bij regionale initiatieven een voorwaarde voor lokaal effect. Op lokaal niveau wordt een (bescheiden) groei van de infrastructuur en het aanbod toeristische producten nagestreefd. Bij de ontwikkeling van nieuwe mogelijkheden en de samenstelling van volwaardige arrangementen is het aanbod van een iets wijdere omgeving nodig. Het lidmaatschap van de VVV is daarbij een belangrijke ondersteuning.

Wegen en andere infrastructuur

De huidige vormgeving van de N605 buiten de bebouwde kom voldoet niet aan de gewenste vormgeving van een gebiedsontsluitingsweg. In het kader van leefbaarheid dient de geluidsbelasting van het wegverkeer op de aanliggende woningen teruggedrongen te worden. Bij de uitvoering van dit project wordt de vormgeving van de N605 aangepast waardoor de verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid verbetert.

De kwaliteit van het woon- en leefmilieu van het dorp Boekel staat sterk onder druk vanwege het toenemende doorgaande verkeer dat via de N605 zijn weg zoekt door Boekel naar Gemert of Uden. De gemeente Boekel vindt een dergelijke toename van het verkeer onacceptabel. In samenwerking met de provincie Noord-Brabant is besloten om te komen tot een randweg om de kern van Boekel. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Boekel en de provincie Noord-Brabant ondertekend. De gemeente Boekel zal namens en in opdracht van de provincie de randweg realiseren.

Openbaar vervoer

De provincie is concessiehouder van het openbaar vervoer. In overleg met de gemeenten en belangengroeperingen van reizigers werkt de provincie aan de bepaling van een basisvoorzieningsniveau voor het openbaar vervoer. Het gemeentelijk beleid inzake het openbaar vervoer zal in de komende periode gericht zijn op het realiseren van een goed aanbod van openbaar vervoer dat ook toegankelijk is voor gehandicapten.

Parkeren

Om het centrum van Boekel aantrekkelijk te houden voor het winkelend publiek is het noodzakelijk om voldoende parkeergelegenheid te hebben in het centrumgebied. De gemeente zal bij ruimtelijke ontwikkelingen in het centrumgebied de mogelijkheid tot het verbeteren van de parkeerfaciliteiten zeer nadrukkelijk meenemen.

4.4 Leven

Sociale structuur

In Boekel moet het ook in de toekomst goed wonen zijn. Boekel moet leefbaar blijven. In dit verband gaat het dan om het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en gemakdiensten.

Zorg

De ketenbenadering wordt ook toegepast in de zorg. Door intensieve samenwerking tussen de dienstverleners in de zorgketen wordt overlap van dienstverlening voorkomen en de signalerings- en begeleidingsfunctie optimaal ingevuld.

Mantelzorg is de zorg die mensen bieden aan een naaste, deze zorg wordt vrijwillig en niet vanuit een bepaald georganiseerd verband geboden door mensen die al voor het ontstaan van de zorgvraag een bepaalde sociale relatie met elkaar hadden. Mantelzorg is een belangrijke vorm van verantwoording nemen voor mensen in de directe omgeving en daarom moeten mantelzorgers kunnen rekenen op voldoende ondersteuning. Hierbij staat het welbevinden van de mantelzorger centraal. Zij lopen anders het risico om zelf in de knel te komen, overbelast te raken, contacten met familie en vrienden te verliezen, etc. In de bestemmingsplannen van de Gemeente Boekel is al een vrijstellingsmogelijkheid opgenomen om toe te staan dat een aanbouw of vrijstaand bijgebouw als afhankelijke woonruimte wordt gebruikt.

Vrijwilligerswerk

Binnen de gemeentegrenzen zijn veel vrijwilligers actief. Zij vormen het cement van de samenleving. Zij zetten zich in voor de eigen leefomgeving en de gemeenschap. Door het stimuleren van het vrijwilligerswerk ondersteunt de gemeente de medeverantwoordelijkheid van mensen voor elkaar en de samenleving.

Opvoeding en scholing

Het doel van een sluitende jeugdketen is de samenhang en onderlinge samenwerking in het jeugdbeleid tot stand brengen. De verschillende voorzieningen voor de jeugd en haar opvoeders worden samengebracht in het Centrum voor Jeugd en Gezin. Een fysiek inlooppunt waar ouders, jeugdigen en eenieder die met jeugd in aanraking komt terecht kan met vragen over opvoeden en opgroeien. Het gaat hierbij om een laagdrempelig en herkenbaar punt. Het uitgangspunt daarbij is dat opvoeden en opgroeien leuk is en leuk moet blijven, maar het soms ook lastig kan zijn. Daarbij hulp vragen is normaal.

Gebouwen en voorzieningen

In het kader van de leefbaarheid en betaalbaarheid is het belangrijk om de sociale, maatschappelijke en culturele voorzieningen in Boekel te behouden en te clusteren. Door actief te sturen op het beheer van gebouwen die onder gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen wordt deze clustering bewerkstelligd. Het doel is om verwante voorzieningen (zo dicht mogelijk) bij elkaar te plaatsen, zoals in het Educatief Kind Park.

Veiligheid

In Boekel is de sociale samenhang groot. De mensen zijn onderling betrokken, maar ook bij maatschappelijke organisaties en andere sociale verbanden en bij de samenleving.

Ook op het vlak van de sociale veiligheid (overlast, fysieke veiligheid en beleefde veiligheid) scoort Boekel goed. De gemeente Boekel is een relatief veilige gemeente: veel problemen die kunnen spelen komen niet of verhoudingsgewijs erg weinig voor. En dat willen we zo houden.

De gemeente Boekel wil samen met haar inwoners blijven werken aan een veilige leefomgeving.

Veiligheid is een kwestie van openbare orde maar heeft ook te maken met de wijze waarop mensen met elkaar omgaan, de wijze waarop de publieke ruimte is ingericht en ook de manier waarop de gemeente handhaving organiseert en haar veiligheidsbeleid vorm geeft.

De gemeente als regievoerende en faciliterende organisatie

Regie is iets anders dan van boven af zaken opleggen en ook iets anders dan zelf doen, zelf uitvoeren. Regie is de beleidslijnen aangeven, de strategische doelen formuleren en op basis daarvan de strategische partners uitnodigen een bijdrage te leveren aan de gestelde doelen.

De gemeente Boekel is er voor haar burgers. Ze wil daadwerkelijk iets doen aan de kloof tussen overheid en burgers door te kiezen voor een andere rol van de overheid. Niet alleen meer transparantie en een betere communicatie, maar vooral meer zeggenschap geven aan onze burgers. Geen overheid die vooral controleert en beheerst, maar een die regie voert en faciliteert. De inwoners van Boekel kunnen zelf vorm gaan geven aan hun leefomgeving en toekomst. Deze eigen verantwoordelijkheid leidt tot meer respect, samenwerken en rekening houden met elkaar, de belangrijkste fundamenten voor een betere leefbaarheid.

Om invulling te geven aan deze missie is gekozen voor:

1. Een kleine, regievoerende organisatie met hoogopgeleide generalisten, die inspeelt op de snelle maatschappelijke ontwikkelingen binnen en buiten de Gemeente Boekel.
2. Verregaande deregulering en terugdringen van de bureaucratie. Het resultaat is het schrappen van bestaande regelgeving en creatieve nieuwe vormen van omgaan met de belangen van onze burgers.
3. Het faciliteren van onze bevolking om de nieuwe verantwoordelijkheden waar te kunnen maken.

Interactieve beleidsvorming en burgerparticipatie

Interactieve beleidsvorming is een wijze van beleid voeren waarbij de gemeente in een zo vroeg mogelijk stadium burgers, maatschappelijke organisaties of bedrijven bij het beleid betreft om in open wisselwerking en samenwerking met hen tot de voorbereiding, bepaling, de uitvoering en/of de evaluatie van beleid te komen. Het kent verschillende voordelen zoals het verbreden van draagvlak voor het te voeren beleid, het overbruggen van de kloof tussen burger en overheid en het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van de burger voor zijn/haar leefomgeving.

De gemeente Boekel kent verschillende vormen van interactieve beleidsvorming. Zo zijn er de reguliere inspraakmomenten tijdens de besluitvormingsprocedures. Maar er zijn ook verschillende organen die advies geven en vorm geven aan de interactieve beleidsvorming van de gemeente.

Samenwerking

Vanuit de gedachte dat kleinschaligheid betrokkenheid geeft, heeft een eventuele herindeling met (een) andere gemeente(n) voor de gemeente Boekel geen meerwaarde. Hoe groter een gemeente, hoe groter de afstand tussen bestuur en inwoners. De Boekelse burger is trots op zijn gemeente en voelt zich daarmee verbonden. De zelfredzaamheid en gemeenschapszin van de Boekelse inwoners zouden door herindeling onder druk komen te staan.

Dit betekent echter niet dat de gemeente Boekel alles zelf wil en moet blijven doen. Het op afstand zetten van uitvoerende taken is reeds genoemd. Daarbij wil de gemeente Boekel vooral inzetten op samenwerking. Niet alleen gemeenten, maar ook andere overheden (provincie, waterschappen) en maatschappelijke instanties worden als potentiële partner gezien. Zonder ons daarbij te binden aan een of enkele partners, moet voorkomen worden dat samenwerking leidt tot een lappendeken aan samenwerkingsverbanden, -regelingen etc. Op bestuurlijk niveau zullen daartoe keuzes gemaakt moeten worden.

Competentiemanagement

Om de hiervoor benodigde organisatie zo te bemensen dat aan de missie en de organisatiestrategie een optimale invulling kan worden gegeven, zal het management ernaar moeten streven bij elke medewerker de meest relevante competenties aanwezig te doen zijn. Competentiemanagement is het vertalen van de kerncompetenties van de organisatie naar benodigde kennis, vaardigheid, persoonlijkheid en motivatie van de medewerker. Competenties zijn: het samenhangend geheel van

gedrag en kennis en informatie(systemen), maar ook van stijl, waarden, principes, motivatie en overtuigingen.

Inleiding

Boekel is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen, werken, te leven en te recreëren. De gemeente kent een bloeiend verenigingsleven en de Boekelse burger is betrokken bij zijn omgeving en levert op actieve wijze een belangrijke bijdrage aan de identiteit en leefbaarheid van de gemeente. De voorzieningen zijn op een adequaat niveau. De werkloosheid is laag en er wordt voldoende gebouwd om aan de behoefte van de eigen bevolking te kunnen voldoen.

Om deze kwaliteiten te behouden voor de toekomst is het belangrijk om een einddoel te formuleren en beleid op elkaar af te stemmen. Deze strategische visie vormt het hart van de organisatie en een toetsings- en afwegingskader bij het ontwikkelen van beleid.

Boekel in 2025

Hoe wil de Gemeente Boekel er in 2025 uitzien, gelet op haar kwaliteiten en kansen.

Het moet prettig wonen zijn in Boekel. Daarom worden er voldoende woningen gebouwd voor alle doelgroepen, waaronder starters en ouderen. Bij de woningbouw wordt gelet op voldoende ruimte en groen. Speciale aandacht gaat uit naar duurzaam wonen, waaronder levensloopbestendige woningen.

Boekel is ook in 2025 een actieve gemeente. Plaatselijke bedrijven krijgen de mogelijkheid om zich te vestigen en uit te breiden op de bedrijventerreinen. Schaalvergroting van agrarische activiteiten vindt plaats op daartoe geëigende en aangewezen locaties. Andere agrarische bedrijven worden ondersteund in het ontplooiën van alternatieve bedrijvigheid, bijvoorbeeld in de recreatieve sector. De zorg blijft een belangrijke economische factor. De middenstand is gecentreerd in het centrum waar de gemeente een actief centrummanagement voert. Er wordt ingezet op de ontwikkeling van toerisme en recreatie. Aandacht voor bereikbaarheid en mobiliteit zijn een voorwaarde voor economische ontwikkeling.

De sociale structuur van Boekel is gebaseerd op (burger)participatie en facilitering door de gemeente. Burgers en bedrijven worden geacht hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en de gemeente ondersteund waar nodig. Het verenigingsleven is een belangrijke peiler in het sociale leven van de gemeente Boekel. Vrijwilligers en mantelzorgers worden ondersteund en begeleid. Clustering en centralisering van voorzieningen biedt meerwaarde aan de gebruikers. De ketenbenadering wordt toegepast, onder andere in het jeugdbeleid en veiligheidsbeleid, ter bevordering van de samenhang en effectiviteit.

Speerpunten

Regievoerende organisatie	Het beleid is gericht op de eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid van de bewoners. De Gemeente Boekel faciliteert en ondersteunt haar burgers daar waar dat nodig is. Deregulering is een speerpunt.
Woningbouw	Er worden voldoende en duurzame woningen gebouwd, met name voor ouderen en starters.
Leefbaarheid	Om de Gemeente Boekel leefbaar te houden wordt het voorzieningenniveau op peil gehouden en de voorzieningen gecentraliseerd. Vrijwilligers, mantelzorgers en verenigingen worden actief ondersteund.
Sociaal/Economische ontwikkeling	Het agrarische karakter wordt behouden en verder ontwikkeld. Tevens wordt ingezet op de ontwikkeling van alternatieve sectoren zoals toerisme en recreatie, zorg en dienstverlening. Voor de ontwikkeling van bedrijvigheid zal tijdig gezorgd worden voor voldoende ruimte.
Integrale beleidsvorming	De Gemeente Boekel zet in op integrale beleidsvorming, zoals de sluitende jeugdketen. Hiermee worden de effectiviteit en kwaliteit van haar dienstverlening verbeterd. Integrale beleidsvorming vindt o.a. plaats op de gebieden jeugd, zorg en veiligheid.